

Ongehoorzaam aan beleid, trouw aan je visie

Lineke Dusseljee

Dalton Drijfveren Dromen en Discipline

Bij het formuleren van de daltonvisie op onze school, heb ik – als directeur – mijn collega's op allerlei manieren en momenten proberen te inspireren, te motiveren en te verbinden. Ik vond het daarbij belangrijk dat we met z'n allen breed om ons heen zouden kijken. Een visie gaat immers niet alleen over wat er in het onderwijs dient te gebeuren, maar ook over wat er om ons heen gebeurt en hoe we ons daartoe verhouden. We voeden kinderen namelijk op om hen straks hun eigen, authentieke plek in de samenleving in te laten nemen. Ook omgevingsfactoren moeten daarom een rol spelen bij het ontwikkelen van een schoolvisie.

We hebben onze visie uiteindelijk kort en krachtige samengevat: 'Love of learning'. Dat maakt het doorleven en onthouden van de visie makkelijk voor leerkrachten, ouders en kinderen. Het is de basis voor ons handelen, passend bij de omgeving en gericht op de toekomst. Die visie is uniek voor ons: voor dit moment, voor onze situatie, op dit puntje van de aardbol. Iedereen heeft haar inmiddels op zijn netvlies staan. Zij is in ons DNA beland, mede doordat we onze visie letterlijk overal uitstralen en op de muren hangen. Op onze school geldt daarom: 'what you see is what you get'. Aan het gebouw en aan de mensen kun je onze visie zien, ruiken, proeven en voelen. Het formuleren van een visie is essentieel, maar haar in de praktijk waarmaken en haar onderhouden ook. Bij nieuwe trajecten die we met elkaar aangaan, nemen we dan ook de tijd om die af te stemmen met waar we naartoe willen en wat we beloofd hadden. Daarbij kan het een valkuil zijn om al te zeer vast te houden aan het geformuleerde beleid van de school. Veranderende omstandigheden vragen om nieuwe overwegingen. Afstemmen betekent dan ook dat je soms kiest om niet te bewegen, je niet van de wijs laten brengen en vasthoudend te zijn aan de door het team gedragen visie. Maar het betekent soms ook dat je ervoor kiest om wel mee te bewegen, al was maar omdat meebewegen een heel wat prettiger manier is om een storm te doorstaan. Maar met standvastig het beleid trouw blijven, loop je ook de kans dat je je eigen visie juist uit het oog verliest. Trouw het geformuleerde beleid navolgen kan er namelijk voor zorgen dat men zich niet vrij voelt en niet meer blijft denken. Onder veranderende omstandigheden juist een visie heroverwegen kan ertoe leiden dat je samen

De visie van daltonschool De Bem in Zevenaar gevisualiseerd. Beeld: auteur

op een nog hoger plan komt. Dat zet aan tot bewegen en scherpt het vertrouwen. Soms moet je, met andere woorden, ongehoorzaam zijn om op koers te blijven. Een plan waaraan men te allen tijde trouw blijft, leidt tot stilstand en stopt iedere groei!

Op mijn school houd ik daarom de visiediscussie warm, niet door eens per jaar met elkaar ieder woord tegen het licht houden en eventueel te vervangen, maar door samen steeds weer opnieuw het gevoel erachter te beleven. Daarom gieten we de schoolvisie ieder jaar in een ander jasje. Soms gebruik ik een metafoer, soms een woord, soms een foto. Zo blijft de discussie fris en boeiend en blijven teamleden er samen over nadenken.

Dit jaar staan vier D's centraal: Dalton, Drijfveren Dromen en Discipline en zie je die vier D's in de hele organisatie terug: bij kinderen die willen 'leren leren' (Dalton), die leren: 'wie ben ik' (Drijfveren), leren 'wat wil ik' (Dromen) en leren 'het te doen' (Discipline), maar ook bij collega's: hoe verhoudt je je tot Dalton? Hoe ben je vervuld van je eigen Drijfveren en spelen je Dromen een rol van betekenis in de school? En de laatste D? Die is van hoe we gedisciplineerd kunnen blijven om ons niet op de 'harde' buitenkant van de school als organisatie te richten, maar op de 'zachte' binnenkant van het organiseren.

Lineke Dusseljee is directeur van daltonschool De Bem in Zevenaar en lid van het bestuur van de NDV.